

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

De voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Datum 20 september 2019
Betreft Antwoord op schriftelijke vragen van de heer Futselaar over het bericht
dat numerus fixus opleidingen niet vol zitten

Onze referentie

16654759

Uw brief

26 augustus 2019

Uw referentie

2019Z15998

Hierbij zend ik u het antwoord op de vragen van het lid Futselaar (SP) van uw Kamer inzake het bericht van de NOS dat numerus-fixus-opleidingen niet altijd vol zitten.

De vragen werden mij toegezonden bij uw bovenaangehaalde brief met kenmerk 2019Z15998.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Ingrid van Engelshoven

2019Z15998

Antwoorden op de schriftelijke vragen van het lid Futselaar (SP) van de Tweede Kamer der Staten-Generaal inzake het bericht van de NOS dat numerus-fixus-opleidingen niet altijd vol zitten (ingezonden d.d. 26 augustus 2019).

Onze referentie
16654759

1

Wat is uw reactie op het artikel 'Veel numerus fixus-opleidingen zitten helemaal niet vol'? 1)

Lege plekken bij numerusfixusopleidingen ontstaan om verschillende redenen. Studenten kunnen zich voor meerdere opleidingen aanmelden, en uiteindelijk besluiten om voor een andere (numerusfixus)opleiding te kiezen. Lege plekken kunnen ook ontstaan doordat studenten niet aan de vooropleidingseisen voldoen, omdat zij bijvoorbeeld gezakt zijn voor het centraal examen. Een student die niet voldoet aan de vooropleidingseisen of voor een andere opleiding kiest moet zich uitschrijven, zodat de beschikbare plek vrijkomt voor de student met het laagste rangnummer, dat wil zeggen de eerstvolgende op de lijst. Het uitschrijven van de student gebeurt op verzoek van de student en kan de instelling niet uit eigen beweging doen. Op dit moment komt het geregeld voor dat studenten zich niet uitschrijven, waardoor er lege plekken ontstaan. Dat is onwenselijk omdat er andere geschikte studenten voor de opleiding zijn. Ik wil deze situatie voorkomen en daarom bied ik instellingen de ruimte om lege plekken bij numerusfixusopleidingen tegen te gaan. In het Wetsvoorstel taal en toegankelijkheid, dat uw Kamer onlangs heeft ontvangen, heb ik aangekondigd dat een instelling meer studenten kan inschrijven dan het maximum aantal dat het instellingsbestuur in verband met de beschikbare capaciteit heeft vastgesteld. Daarbij geldt de expliciete voorwaarde dat als alle studenten hun plaatsingsbewijs accepteren, de instelling alle studenten moet toelaten tot de opleiding.

2

Bent u het met de Landelijke Studentenvakbond (LSVb) eens dat de numerus fixus wordt misbruikt om studenten binnen te halen die nominaal afstuderen en dat van een capaciteitsprobleem minder sprake lijkt te zijn?

Zie antwoord op vraag 3.

3

In hoeverre kan er gesproken worden over opleidingen die onterecht een numerus fixus hanteren? Welke stappen gaat u hiertegen ondernemen? In hoeverre verwacht u dat de Wet Taal en toegankelijkheid dit probleem geheel gaat ondervangen?

Er zijn mij geen signalen bekend dat instellingen een numerus fixus instellen om studenten te selecteren die nominaal afstuderen.

Ik vind het belangrijk dat instellingen terughoudend zijn bij de inzet van een numerus fixus, omdat het de toegankelijkheid van het hoger onderwijs en de keuzevrijheid van de student beperkt. Het legt een beperking op de toegankelijkheid van het hoger onderwijs en de keuzevrijheid van de student. Een numerus fixus is in mijn optiek dan ook een ultimum remedium. Ik verwacht dat een instelling met een capaciteitsprobleem voor een bepaalde opleiding eerst zelf op zoek gaat naar andere oplossingen om het capaciteitsprobleem op te lossen,

bijvoorbeeld door samen te werken met andere instellingen. Als er geen adequate oplossingen zijn, dan vind ik het gebruik van een numerus fixus gerechtvaardigd. In het eerder genoemd wetsvoorstel kondig ik maatregelen aan om de toegankelijkheid van het hoger onderwijs (verder) te waarborgen door het aantal numerusfixusopleidingen in het hoger onderwijs terug te brengen. Dat doe ik onder andere door de introductie van het toestemmingsvereiste. Dat houdt in dat een instelling die een numerus fixus instelt vooraf toestemming moet hebben verkregen van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. De instelling dient aan te tonen dat er daadwerkelijk sprake is van een capaciteitsprobleem dat niet op korte termijn kan worden opgelost.

Onze referentie
16654759

4

Deelt u de mening dat studenten hierdoor in hun keuzevrijheid geraakt worden, terwijl dat helemaal niet nodig is?

Zie mijn antwoord op vraag 1.

5

In hoeverre is er sprake van een vergelijkbare situatie bij de hogescholen? Kunt u een overzicht geven, vergelijkbaar met hetgeen de NOS heeft gemaakt voor wat betreft hbo-opleidingen?

Bijgevoegd treft u een overzicht aan van de opleidingen met een numerus fixus in het hoger onderwijs.

opleiding	hogeschool	instroom 1 okt	capaciteit
biologie en medisch laboratoriumonderzoek	avans hs.	179	210
biologie en medisch laboratoriumonderzoek	hs. rotterdam	127	175
creative media and game technologies	breda university of applied sciences	174	180
fashion & textile technologies	hs. van amsterdam	400	430
forensisch onderzoek	hs. van amsterdam	79	80
forensisch onderzoek	saxion hs.	84	90
huidtherapie	de haagse hs.	117	120
huidtherapie	hs. utrecht	98	100
industrieel product ontwerpen	hs. rotterdam	89	100
journalistiek	hs. utrecht	262	350
kunst en economie	hs. voor de kunsten utrecht	232	275
leisure & events management	breda university of applied sciences	279	400
medisch beeldvormende en radiotherapeutische technieken	hanzehogeschool groningen	131	156
medische hulpverlening	hs. rotterdam	35	40
medische hulpverlening	hs. utrecht	48	48
medische hulpverlening	hs. van arnhem en nijmegen	45	45
mondzorgkunde	hanzehogeschool groningen	51	51
mondzorgkunde	hs. inholland	107	105
mondzorgkunde	hs. utrecht	113	100
mondzorgkunde	hs. van arnhem en nijmegen	67	70
opleiding tot fysiotherapeut	avans hs.	175	180
opleiding tot fysiotherapeut	hanzehogeschool groningen	288	300
opleiding tot fysiotherapeut	hs. leiden	165	180
opleiding tot fysiotherapeut	hs. rotterdam	175	200
opleiding tot fysiotherapeut	hs. utrecht	323	336
opleiding tot fysiotherapeut	hs. van amsterdam	297	330
opleiding tot fysiotherapeut	hs. van arnhem en nijmegen	204	220
opleiding tot verpleegkundige	avans hs.	335	380
opleiding tot verpleegkundige	de haagse hs.	236	500
opleiding tot verpleegkundige	hanzehogeschool groningen	378	400
opleiding tot verpleegkundige	hs. inholland	245	400
opleiding tot verpleegkundige	hs. leiden	276	300
opleiding tot verpleegkundige	hs. rotterdam	223	500
opleiding tot verpleegkundige	hs. utrecht	249	400
opleiding tot verpleegkundige	hs. van amsterdam	402	589
opleiding tot verpleegkundige	hs. van arnhem en nijmegen	369	400
opleiding tot verpleegkundige	viaa-gereformeerde hs.	151	185
optometrie	hs. utrecht	98	140
orthoptie	hs. utrecht	45	50
psychomotorische therapie en bewegingsagogie	chr. hs. windesheim	139	115
sportkunde	hs. van amsterdam	274	300
toegepaste psychologie	hanzehogeschool groningen	181	190
toegepaste psychologie	hs. leiden	220	224
toegepaste psychologie	hs. van amsterdam	337	365
toegepaste psychologie	hs. van arnhem en nijmegen	170	250
verloskunde	hs. inholland	99	100
verloskunde	hs. rotterdam	55	60
verloskunde	zuyd hs.	60	60

Onze referentie
16654759

1) <https://nos.nl/op3/artikel/2298469-veel-numerus-fixusopleidingen-zitten-helemaal-niet-vol.html>